

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 12-го Декабря. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 12-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Декабря.

Высочайшими Грамотами, 19-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго: Начальникъ 16 й Пѣхотной Дивизіи Генераль-Лейтенантъ *Квицинскій*, и Начальникъ Штаба 6-го Пѣхотнаго Корпуса, Свиты Его Величества Генераль-Маіоръ *Назимовъ* 1-й, и того же ордена и степени, безъ украшенія, Командиръ 1-й Бригады 17-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Игнатъевъ* 3-й.

— Высочайшими Грамотами, 13-го и 15 Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Станислава 1-й степени, Генераль-Маіоры: состоящій по Арміи и при 5-мъ Пѣхотномъ Корпусѣ *Семеновъ* 4-й; Командиръ 2-й Бригады 14-й Пѣхотной Дивизіи *Ксауловъ*, и состоящій по особымъ порученіямъ при Инспекторѣ Резервной Кавалеріи, числящійся по Кавалеріи *Данненбергъ* 2-й.

Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату 8-го сего Ноября, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ изображено:

„По дѣйствующему въ Грузіи съ 1824 года закону, изображенному въ 1004-й ст. Св. Зак. о сост. (т. IX), возникли нѣкоторыя недоумѣнія. Въ разрѣшеніе оныхъ повелѣваемъ руководствоваться нижеслѣдующими, въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнными правилами:

1) Когда населенное недвижимое имѣніе, за лежащія на немъ долги казенныя, частныя или въ Кредитныя Установленія, назначено будетъ въ публичную продажу, крестьянамъ, къ такому имѣнію принадлежащимъ, предоставляется выкупать себя, вмѣстѣ съ землею и прочими составными онаго частями, чрезъ взносъ послѣдніе состоявшейся на торгахъ цѣны или, при неявкѣ покушниковъ, полной оцѣночной суммы. Но въ послѣднемъ случаѣ, если оцѣнка не достигаетъ суммы долга, лежащаго на имѣніи, заложенномъ въ Кредитныя Установленія, или же въ частныя руки, крестьяне обязаны принять на себя платежъ такого обезпеченнаго имѣніемъ долга въ полномъ его количествѣ.

2) Выкупъ на упомянутомъ основаніи дозволяется только въ цѣломъ составѣ продаваемаго имѣнія, или, когда оно продается участками (Св. Зак. Граж. Т. X, ст. 4001), въ цѣломъ составѣ каждаго участка, отъ всѣхъ въ совокупности крестьянъ того имѣнія или участка.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Grudnia.

Przez Najwyższy Dyplomata, 19-go Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Św. Anny klasy 1-jej z Koroną CESARSKĄ: Naczelnik 16-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznik *Kwiciński*, i Naczelnik Sztabu 6-go Korpusu Piechoty, z Orszaku JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, Jenerał-Major *Nazimow* I; — tegoż Orderu i klasy, bez Korony, Dowódzca 1-jej Brygady 17-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Ignatjew* 3.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 13-go i 15-go Października, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Stanisława klasy 1-jej, Jenerał-Majorowie: zostający w Armii i przy 5 m Korpusie Piechoty *Semenow* 4; Dowódzca 2-jej Brygady 14 tej Dywizyi Piechoty *Jesaulow*, i zostający do szczególnych poruczeń przy Inspektorze Jazdy Rezerwowój, liczący się w Jeździe *Dannenberg* 2.

W Imiennym JEHO CESARSKIEJ MOŚCI Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi, d. 8-go Listopada, z własnoręcznym JEHO CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, wyrażono:

„Zaszyły wątpliwości co do obowiązującego w Грузи od 1824 roku prawa, wyrażonego w art. 1004 Układu Praw T. IX. W rozstrzygnięciu ich Rozkazujemy trzymać się następujących, w Radzie Państwa przejranych przepisów:

1) Kiedy dobra nieruchome osiadłe, za leżące na nich długi skarbowe, prywatne lub zaciągnięte w Kredytowych Zakładach, ulęgać będą publicznej sprzedaży, włościanie do tych dóbr należące, będą mogli wykupić się, wraz z ziemią i innemi częściami do składu tych dóbr wchodzącemi, wnosząc albo ostatecznie postąpioną na licytacyi cenę, albo, w razie gdy nie było licytujących, zupełną szacunkową sumę. Lecz w tym ostatnim razie, jeśli szacunkowa summa nie wyrównywa summie długu, ciężącego na dobrach, zastawionych w Kredytowych Zakładach, lub w ręku prywatnych osób, włościanie obowiązani są przyjąć na siebie spłacenie całego leżącego na dobrach długu.

2) Na tej zasadzie dobra wykupywane być mogą tylko całkowicie, lub jeżeli sprzedają się częściami (Układu Praw T. X art. 4001), w całkowitych częściami, i wykupywane być powinny przez wszystkich w ogólności włościian należących do tych dóbr, lub do tych części.

3) Для совершения выкупа то место, въ коемъ продажа производится, по окончаніи торга и переторжки, или, при неувѣдѣ покупщиковъ, по минованіи сроковъ, обязывается извѣстить мѣстное Губернское Правленіе о выкупной цѣнѣ, на основаніи 1-й статьи настоящаго указа нечисленной, а Губернское Правленіе, какъ въ семь случаевъ, такъ и тогда, когда продажа въ немъ самомъ производилась, дастъ знать о сей цѣнѣ крестьянамъ чрезъ земскую полицію, со взятіемъ отъ нихъ расписокъ въ днѣ выслушанія. Въ дѣйствіи полиціи, по объявленію крестьянамъ выкупной цѣны и по принятію ихъ отзыва, а потомъ и самый взносъ подлежащей суммы, совершаются всегда не иначе, какъ при совокупномъ томъ участіи Предводителя Дворянства и Уѣзднаго Стряпчяго и подъ непосредственнымъ ихъ надзоромъ.

4) Крестьяне обязаны внести всю выкупную сумму, не ожидая ни какого отъ казны пособія, въ теченіе 30-ти дней, которые счисляются со времени объявленія имъ той суммы до времени поступленія оной сполна въ мѣстное Губернское Правленіе, гдѣ бы, впрочемъ, продажа имѣнія ни производилась.

5) Когда крестьяне откажутся отъ выкупа, или, изъявивъ желаніе заплатить выкупную сумму, не внесутъ оной на срокъ; имѣніе утверждается за тѣмъ, за кѣмъ оно осталось по торгамъ, а если, по желанію желающихъ, торговъ не было, съ онымъ поступаетъ по правиламъ, существующимъ для тѣхъ случаевъ, въ коиъ публичная продажа считается несостоявшеюся (Св. Зак. Гражд. Ч. X-го Кн. VII-й Разд. II-го, главы V-й Отдѣленіе 5-е).

6) По внесеніи выкупной суммы крестьяне снабжаются данною, но безъ взятія крѣпостныхъ пошлинъ.

7) Выкупившіеся поступаютъ въ государственные крестьяне и приобретаютъ право собственности на земли и все прочія принадлежности имѣнія, съ коиъ они выкупились. По приобретенію, такимъ образомъ, земле выкупившіеся крестьяне имѣютъ право передавать, посредствомъ продажи, обмена или другихъ сделокъ, въ постороннія руки, не иначе, какъ по взаимнымъ приговорамъ и съ утвержденіи Министерства Государственныхъ Имуществъ, съ оставленіемъ притомъ всегда неотдѣльною принадлежностью имѣнія по двѣ десятины земли усадьбой, огородной, пашенной и сѣнокосной, въ совокупности, въ общемъ на каждую ревизскую душу счетъ. На сіе собственно количество земли, въ упомянутомъ выше размѣрѣ, не должны равномерно упадать и ни какіе долги крестьянъ.

8) Выкупившіеся въ число государственныхъ крестьянъ подлежатъ всемъ установленнымъ съ послѣднихъ податямъ и повинностямъ, кромѣ только оброка, соответственно чему и получаютъ наименованіе *безоброжныхъ*.

9) Сила сихъ постановленій, въ слѣдствіе соображеній, еще съ 1824 года возникшихъ и удостоенныхъ тогда предварительнаго одобренія Блаженныя памяти Императора Александра I, распространяется и на все прочія части Имперіи.

„Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.“

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р и с л а в л е н н о

Берлинъ, 6 Декабря.

Королевскимъ повелѣніемъ 3 числа с. м., соединенная комиссія штатовъ созвана въ Берлинъ къ 17-му Января 1848 года, для разсмотрѣнія проекта новаго уголовнаго уложенія, составленнаго сообразно мнѣніямъ, объявленнымъ провинціальными штатами. Маршаломъ этой комиссіи назначенъ герцогъ Вольфъ-Гоген-Зольмъ-Лихъ, а вице-маршаломъ подполковникъ Адольфъ Роховъ. Отдѣленіе этой комиссіи, состоящей изъ представителей провинціальныхъ штатовъ, должно составить предварительныя соображенія по упомянутому проекту, приглашено сюда къ 29-му Декабря с. г. Отдѣленіе сіе будетъ состоять изъ депутатовъ, избранныхъ маршаломъ комиссіи.

3) Для dokonania wykupu, urząd, w którym się sprzedaż odbywa, po skonczeniu targu i przetargu, lub w razie gdyby kupujących nie było, po upływie terminów, obowiązany jest uwiadomicie tamieczny Rząd Gubernialny o cenie wykupu, wyrachowanej według 1 art. niniejszego Ukazu, a Rząd Gubernialny, jak w tym razie, tak i wówczas, gdy sprzedaż odbywała się w nim samym, uwiadomienia włościan o tej cenie przez ziemską policję, biorąc od nich na piśmie poświadczenia o dniu takowego uwiadomienia. Wszystkie czynności policyi, co do objawienia włościanom ceny wykupu i wzięcia od nich poświadczeń, a potem i sama wypłata należnej summy, odbywają się nie inaczej, jak przy uczęszczaniu Marszałków Powiatowych i Strapczych Powiatowych i pod bezpośrednim ich nadzorem.

4) Włościanie obowiązani są zapłacić całą summę wykupu, nie oczekując żadnego od Skarbu wsparcia, w ciągu 30 dni, które się liczą od czasu objawienia im ilości tej summy, do czasu zupełnego jej wniesienia do miejscowego Gubernialnego Rządu, bez względu na miejsce, w którymby się sprzedaż odbyła.

5) Kiedy włościanie odrzeką się od wykupu, lub, oświadczywszy chęć zapłacenia summy wykupu, nie wnieją jej na termin, dobra potwierdzają się jako własność tego, kto je utrzymał na licytacyi, a jeśli dla braku ochotników, targu nie było, to względem dóbr zachowuje się porządek, zastrzeżony w prawie na przypadek, kiedy licytacja dóbr uważa się za niebyłą (Tom X, Układu Praw Xięg. VII, Rozdz. II, Poddział 5).

6) Po spłaceniu summy wykupu, włościanie otrzymują akt nabycia; lecz bez zapłaty wieczystych poszlin.

7) Ci co się wykupią zostają włościanami Dóbr Państwa i nabywają prawem własności gruntu i wszystkie przynależności dóbr, z którymi się wykupili, lecz nabytych tym sposobem gruntów nie mogą sprzedawać, wymieniać lub inaczej wybywać, bez poprzednich uchwał gminowych i bez potwierdzenia Ministerstwa Dóbr Państwa, przy czem zawsze musi pozostać na nieoddzielną przynależność dóbr po dwie dziesięciny gruntu ogrodowego, orowego, sianozęci i pod budowlę, razem, w ogółem na każdą popisową duszę rachunku. Na tę mianowicie ilość gruntów, w wyżej wskazanym wymiarze, nie mogą także padać żadne długi włościanskie.

8) Tacy co po wykupieniu się zostaną włościanami Dóbr Państwa, ulegają wszystkim dla tych ostatnich ustanowionym podatkom i powinnościom, oprócz czynszu; i stosownie do tego otrzymują nazwanie włościan *bezczynszowych*.

9) Moc tych przepisów, w skutku zasad, sięgających jeszcze 1824 r. i wtedy początkowo zaaprobowanych przez s. p. CESARZA ALEXANDRA I-go, rozciąga się i do wszystkich innych części Cesarstwa.

Rządzący Senat nie zaochca wydać potrzebnych ku wykonaniu tego rozporządzeń.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y

Berlin, 6 grudnia.

Patentem Królewskim z d. 3 b. m., Połączona Komisya Stanowa zwołana została do Berlina na dzień 17 stycznia 1848 roku, dla roztrząśnienia projektu do nowego kodeksu karnego, ałożonego ze względu na różność zdania objawionego przez Stany prowincjonalne. Marszałkiem tej Komisji Stanowej mianowany został jednocześnie Xiążę Solms Hohen-Solms Lich, a Wice-Marszałkiem, Podółkownik Adolf Rochow. Oddział tejże Komisji, mającej przygotować narady plenarne nad owym projektem, zwołany tu został na d. 29 grudnia r. b. Oddział ten złożony będzie z Deputowanych, przez Marszałka Komisji mianować się mających.

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 3 Декабря.

Вчера скончался здѣсь престарѣлый архіепископъ Эрлаускій, Пиркеръ.

— Въ Галиціи упразднена такъ называемая стража безопасности, а вмѣсто оной учреждена казенная стража, на подобіе жандармеріи.

— Изъ Демберга получено здѣсь официальное извѣстіе, что, въ Тарновскомъ уѣздѣ появилась холера, свирѣпствующая съ значительною силою, чему преимущественно содѣйствуютъ недостатки продовольствия. (Последнія донесенія изъ Кракова извѣстіе сіе признають неосновательнымъ).

Прессбургъ, 30 Ноября.

Палата депутатовъ венгерскаго сейма значительнымъ большинствомъ опредѣлила, чтобы впредь дворяне участвовали во взносѣ налоговъ съ поземельной собственности. За симъ палата сія почти единодушно утвердила проектъ закона относительно образованія главнаго государственнаго казначейства, съ цѣлію содѣйствовать издержкамъ по государственной службѣ, чему должны содѣйствовать также и все жители королевства.

Делбергъ, 14 Ноября.

Немедленно съ наступленіемъ весны имѣють быть начаты правительствомъ работы по сооруженію Бохнско-Дембергской желѣзной дороги. Для земныхъ работъ имѣють быть употреблены войска, расположенныя въ Галиціи. Эта дорога, ведущая изъ Бохни въ Броды, будетъ проходить въ разстояніи 2 мили отъ вѣтвей столицы, но съ нею будетъ соединена посредствомъ особой дороги.

Ф Р А Н Ц И Я.

Парижъ, 4 Декабря.

Ихъ Величества Король и Королева принимали третьяго дня, въ Сенъ-Клу, посланниковъ: Бельгійскаго, Шведскаго и Тосканскаго. Графъ Моле, недавно прибывшій въ Парижъ, былъ нѣсколько разъ у Короля.

— Въ журналѣ *Patrie* пишудъ, что принцъ Жуэвильскій не опасно боленъ, но что ему нужно только отдохновеніе, чтобы снова заняться исполненіемъ трудныхъ обязанностей своего званія.

— Здѣшняя королевская фамилія весьма огорчена своею рабскою своей родственницею, юной испанской Королевы, съ которою незнають, что дѣлать. Едва Іавазъ успѣлъ удалить генерала Серрано, и едва Король Францискъ поселился во дворецъ, какъ снова Нарвазъ нашелся вынужденнымъ арестовать во дворецъ и вывести за границу пѣвца Миралла. Кромѣ испанскаго дѣла, вопросъ о регенціи составляетъ главнѣйшій предметъ совѣщаній, которыхъ почти ежедневно производятъ, въ зеленомъ кабинетѣ замка Сенъ-Клу, настоящее французское правительство, состоящее изъ Короля, Королевы, принцессы Аделанды и генерала Аталена. Здѣсь соображаютъ все погущія послѣдовать событія, и готовятъ регенціонное министерство, состоящее изъ Гр. Моле, Тьера, Дюфур, Пасси и Бюжо, которое должно поддерживать регента, принца Немурскаго, на тернистомъ пути его. Здѣсь разсуждаютъ о настоящихъ правительственныхъ тайнахъ, о которыхъ министры не рѣдко сами не знають, а потому, по примѣру г-на Тьера объявляютъ съ каедръ: *Je n'ai p. s. tout su.* Король пренебрегаетъ этою бездѣлицею, и остается при своей системѣ. „Да (сказалъ недавно Король графу Моле), все искусство правленія заключается въ слѣдующихъ двухъ словахъ: *Знать и Ожидать.*“

— Сэръ Стратфорд-Кэвингъ, послѣ многократныхъ совѣщаній съ Г. Гизо, отправился въ Бернъ, откуда, черезъ Ганноверъ, Берлинъ и Вѣну, а по увѣренію нѣкоторыхъ, чрезъ Италию, отправится онъ въ Константинополь.

— Общая нота великихъ европейскихъ державъ, препровождена французскимъ посланникомъ, пребывающимъ нынѣ въ Базель, правящему кантону въ Бернѣ.

— Въ *Constitutionnel* напечатанъ списокъ лицамъ, кои будутъ назначены посланниками. По утвержденію этого журнала, г-нъ Пискатори будетъ переведенъ въ Мадридъ, г-нъ Барантъ изъ С. Петербурга въ Неаполь, маркизъ Далматскій изъ Берлина въ С. Петер-

А В С Т Р И Я.

Віеденъ, 3 грудня.

Сѣдзиви Патрярха, Архiebiskup Erlauski Pyker, przeniósł się w dniu wczorajszymъ до wieczności.

— Według doniesienia z Galicyi, takъ zwana straż bezpieczeństwa, została w tymъ kraju rozwiązana, a w miejscu tejże zaprowadzono straż skarbową, która jest pewnymъ rodzajemъ жандармеріи.

— Ze Lwowa nadeszła tu urzędowa wiadomość, że w powiecie Tarnowskimъ wybuchła cholera z gwałtownością, która powiększoną jest niedostatkami żywności. (Późniejsze doniesienia z Krakowa, wiadomość tę podają za fałszywą).

Pressburgъ, 30 listopada.

Izba Deputowanychъ Węgierskiego Sejmu znaczną większością postanowiła, aby na przyszłość szlachta miała udział w płaceniu podatków od własności gruntowych. Następnie, Izba Deputowanychъ przyjęła prawie jednomyślnie projekt do prawa względemъ utworzenia kassy jennalnejъ Królestwa, dla wspierania kosztówъ służby publicznej, a do czego przyczyniać się powinni wszyscy mieszkańcy Królestwa.

Lwów, 1 grudnia.

Zarazъ z początkiemъ wiosny rozpocząć się mają kosztemъ rządu roboty około budowy Bochenko-Lwowskiejъ kolei żelaznej. Do robótъ ziemnychъ użyte być mają licznie w Galicyi stojące wojsko. Kolejъ tej ciągnąć się mają a od Bochni aż до Бродów, przechodzącъ бѣdzie w odległości 2 mili od столицы тutejszej, ale z nią за pośrednictwemъ боцнѣй kolei złączoną бѣdzie.

Ф Р А Н Ц У Я.

Парижъ, 4 грудня.

Король и Королева udzielali zawczoraj w zamku St. Cloud posłuchanie Postomъ: Belgijskiemu, Szwedzkiemu i Toskańskiemu. Hr. Molé, który przedъ kilku dniami przybył do Paryża, naradzał się kilkakrotnie z Monarchą.

— Dziennikъ *Patrie* donosi, że Xiążę Joinville nie jest niebezpiecznie chory, lecz że potrzebuje kilka miesięcy wypoczynku dla zajęcia się znowu нужацемъ своимъ powołaniemъ.

— Największe zmartwienie тutejszejъ фамилии Królewskiejъ sprawia niepowny charakterъ dostojnejъ kuzynki, młodej Królowej hiszpańskiej, z którą nie mogą sobie dać rady. Zaledwie Narvaezowi udało się oddać Generała Serrano, zaledwie Король Францискъ odbył swojъ wjazd do pałacu, ахіси Narvaez musiałъ znowu спiewака Mirallъ kazać w pałacu аresztować i за границу go wywieść. (Ale oprócz sprawy hiszpańskiej, kwestya rejencyjna jest też głównymъ przedmiotemъ narad, jakie prawie codziennie odbywa w zielonymъ gabinecie zamku St. Cloud, właściwy rządъ francuzki, złożony z Króla, Królowej, Xiężny Adelaиды i Generała Athala. Tu rozbierane są szczegółowo wszelkie następie mogące wypadki, i trzymane jest w pogotowiu ministerstwo rejencyjne, złożone z PP. Molé, Thiers, Dufour, Passy i Bugaud, któreby wspierało Rejenta Nemours на jego cierniowej drodze. Tu rozprawiają о właściwychъ тайницахъ rządowych, о которыхъ Ministrowie sami często nie wiedzą, а потомъ, jak P. Thiers, wyznają z mównicy: *Je n'ai p. s. tout su.* Король не зважа на те багате і pozostaje przy swymъ systemie. Widzisz Pau, (miałъ powiedzieć niedawno do Hr. Molé), cała sztuka rządzenia zasadza się на tychъ dwóchъ słowachъ: *Wiedzieć i Czekać.*“

— Sir Stratford-Canning, po długichъ naradachъ z P. Guizot, wyjechał do Bernu, skąd przez Hanower, Berlinъ i Wiedenъ, а jak niektórzy głoszą, przez Włochy, uda się do Stambułu.

— Nота zbiorowa wielkichъ mocarstwъ Europejskichъ, przesłaną została przez Posła francuzkiego, bawiącego teraz w Bazylei, Kantonowi rządzącemu do Bernu.

— *Constitutionnel* umieścił listę osób, którymъ mają być polecone sprawy poselskie. Według tego dziennika, P. Piscatory ma być przeniesiony do Madrytu, P. Barante z Petersburga do Neapolu, Margr. Dalmacyi z Berlina do Petersburga, P. Bussieres z Hagi do Berlina, P. Langs-

бургъ, г-нъ Бюсеръ изъ Гаги въ Берлинъ, г-нъ Лангедорфъ изъ Карльсруэ въ Гагу, г-нъ Бакуръ въ Туринъ, а герцогъ Глюксбергъ въ Лиссабонъ.

— Нашъ посланникъ въ Португаліи, Г. Вареннъ, не скончался, какъ было сообщено, но потребовалъ, чтобы его отозвали отъ сего поста, и онъ вскорѣ пріѣдетъ въ Парижъ.

6. Декабря.

Королевская фамилія пріѣхала третьяго дня въ Тюльери, гдѣ Король председательствовалъ въ совѣтѣ министровъ, а потомъ посѣтилъ Нельи. На дняхъ дворъ переѣзжаетъ на зиму въ Парижъ.

— Въ *Courrier Français* сообщаютъ о разнесшихся слухахъ, будто принцъ Жуэвильскій возвратился не столько по поводу разстроеннаго здоровья, сколько по причинѣ возникшихъ недоразумѣній съ министрами. Говорятъ, что принцъ намѣревался посѣтить Папу, но кабинетъ не согласился на это.

— Начавшіеся въ Лондонѣ переговоры между герцогомъ Броли и англійскимъ кабинетомъ, касательно примиренія враждующихъ сторонъ въ Ла-Платѣ, снова прерваны.

— Австрійскій посланникъ гр. Аннони имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ г-мъ Гизо, въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Въ *Sentinelles de Toulon* пишутъ, что прибывшій туда недавно французскій флотъ, будетъ зимовать въ тамошней гавани.

— Начальники племень, обитающихъ въ Константинопольской провинціи, прибыли въ Алжиръ, для засвидѣтельствованія своего почтенія генераль-губернатору принцу Омальскому. Тунисскій бей прислалъ также посланника, для привѣтствованія Его Высочества.

— Изъ Альгезираса пишутъ отъ 21 Ноября, что Абд-эль-Кадеръ разбилъ на голову войска марокккаго императора, которыми предводительствовало Мудей-Магомедъ. Подробности этого сраженія еще не извѣстны.

— Марабуть Бу-Маза, котораго французскія войска съ такимъ трудомъ захватили въ плѣнъ въ прошломъ году, будетъ, какъ говорятъ, опредѣленъ къ должности, по военному министерству, въ отдѣленіе алжирскихъ дѣлъ.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ извѣстіе изъ Константинополя отъ 17 Ноября, что недоразумѣнія Порты съ Греціею очень не близки еще къ концу, и что напротивъ, Порты желаетъ приступить къ насильственнымъ мѣрамъ, преимущественно же запретить для греческаго флага всѣ турецкія гавани. На греческую ноту Порты приказала отвѣтить категорически и отвѣтъ сей сообщить всѣмъ европейскимъ посланникамъ.

А н г л і я.

Лондонъ, 4 Декабря.

Вчера, въ нижней палатѣ разсматривали причины теперешняго финансоваго перелома. Канцлеръ казначейства сэръ Чарльсъ-Вудъ, въ рѣчи своей, продолжавшейся два съ половиною часа, излагалъ причины онаго и внесъ проектъ учрежденія комитета, для изслѣдованія этого бѣдствія, которое приписывалъ не уставу банка 1844 года, а стѣсненію торговли. Рѣчь канцлера произвела сильное впечатлѣніе, какъ въ палатѣ, такъ и на биржѣ; курсъ фондовъ возвысился, чему не мало также содѣйствовало извѣстіе изъ Ливерпуля о поступившихъ изъ-за границы требованіяхъ на товары.

— Контръ-адмиралъ Горнби назначенъ начальникомъ англійскаго флота на Тихомъ морѣ, на мѣсто адмирала Сеймура, и отправился туда вчера.

— Въ *Times* пишутъ, что лордъ Минто пробудетъ въ Римѣ еще два мѣсяца.

— Изъ Дублина увѣдомляютъ отъ 30 Ноября, что мѣры принятыя правительствомъ для обезпеченія собственности и жизни въ Ирландіи, нисколько общаго одобренія. Однако сообщаемыя и изъ этого края извѣстія неуспокоительны; убійства по прежнему весьма часты, и зло, кажется, возрастаетъ до высочайшей степени. Въ рокомонскомъ графствѣ, Английскій ректоръ Джонъ Клайдъ убитъ былъ при самомъ выходѣ изъ церкви. Въ Майо умерщвленъ О'Доннелъ, староста общины лорда Дуканона.

— Предложенный министромъ билль относительно прекращенія злодѣяній въ Ирландіи долженъ имѣть обязательную свою силу до 31 Декабря 1849 года, и даже до окончанія собранія парламента.

dorf z Karlsruhe do Nagi, P. Bacourt do Turynu, a Xięzъ Glücksberg do Lizbony.

— Pan Varennes, Poseł nasz w Portugalii, nie umarł jak donoszono, ale żąda być z posady swojej odwołanym i wkrótce spodziewany jest w Paryżu.

Dnia 6 grudnia.

Królewska rodzina zjeżdżała onegdaj do Tuileryi, gdzie Król przewodniczył radzie Ministrów. Następnie zwiedził Monarcha Neuilly. Dwór ma się przenieść w tych dniach na mieszkanie zimowe do Paryża.

— *Kuryer Francuzki* donosi o krążącej pogłosce, że powrót Xięcia Joinville nie pochodzi jedynie z powodu jego słabości zdrowia, ale z zaszczytowego nieporozumienia między nim a Ministrami. Zapewniają bowiem, że Xięże miał zamiar odwiedzić Ojca św., ale gabinet mu na to swego przyzwolenia odmówił.

— Układy rozpoczęte w Londynie między Xięciem Broglie a gabinetem angielskim, w celu pojednania stron wojujących w La-Plata, zostały znowu zawieszono.

— Poseł austriacki, Hr. Appony, miał wczoraj, w ministerstwie spraw zagranicznych, długą naradę z P. Guizot.

— *Sent nelle de Toulon* donosi, że flota francuzka, która tam od niejakiego czasu zawinęła, przepędzi zimę w tym porcie.

— Najznakomitsi naczelnicy plemion, osiadłych w prowincyi Konstantynie, przybyli do Algieru, dla złożenia hołdu nowemu Gubernatorowi Jeneralnemu, Xięciu Aumale. Bej Tunetański wysłał także nadzwyczajnego Posła dla powitania Xięcia.

— Według listu z Algesiras, pod dniem 24 listopada, Abd-el Kader miał pokonać na głowę wojska Cesarza Marokańskiego, zostające pod dowództwem Muleja Mahomeda. Szczegóły bitwy nie są jeszcze wiadome.

— Marabut Bu-Maza, który w zeszłym roku tyle zatrudnił wojska francuzkie, nim został pojmany w niewolę, ma otrzymać urząd w ministerstwie wojny, w wydziale spraw Algierskich.

— *Journal des Débats* donosi z Konstantynopolu pod d. 17 listopada, że nieporozumienia Porty z Grecją nie są jeszcze bynajmniej bliższymi załatwienia, iżże Porta przeciwnie zamierza przystąpić do środków gwałtownych, a przedewszystkiem zamknąć dla bandery greckiej wszystkie porty tureckie. Sultan kazał na memorandum greckie odpowiedzieć kategorycznie, i odpowiedź tę zakomunikować wszystkim Posłom Europejskim.

А н г л і я.

Лондонъ, 1 grudnia.

Na posiedzeniu w dniu wczorajszym naradzała się Izba Niższa nad powodami terażniejszego przesilenia finansowego. Kanclerz Izby skarbowej, Sir Charles Wood, w obszernej mowie, bo półtrzecia godziny trwającej, wyłuszczał rzeczony powody i wniósł projekt ustanowienia Kommissji dla zbadania tej klęski, którą, nie prawu bankowemu z 1844 roku, lecz zatamowaniu handlu przypisywał. Mowa kanclerza sprawiła wielkie wrażenie tak w Izbie, jako i na giełdzie; papiery podniosły się w cenie, do czego wielce przyczyniła się pomyślna wiadomość z obwodów fabrycznych i z Liverpoolu, że z zagranicy przybyły znaczne obstalunki.

— Kонтр-Адмиралъ Hornby, mianowany dowódcą floty Angielskiej na Oceanie Spokojnym, w miejsce Admirala Seymour, odpłynął tamże w dniu wczorajszym.

— *Times* donosi z Rzymu, że Lord Minto zabawi tam jeszcze dwa miesiące.

— Donoszą z Dublina pod dniem 30 listopada, że środek przedsięwzięty przez rząd w celu zabezpieczenia własności i życia w Irlandyi, zyskał powszechne zadowolenie. Tymczasem niestety, ciągle nadchodzą nader niepomysłowe wiadomości z pomienionego kraju; morderstwa mnożą się coraz bardziej, a złe zdaje się dochodzić do najwyższego stopnia. W hrabstwie Roscommon, Rektor z Angbrim, John Cloyd, zabity został w chwili, gdy z kościoła do domu wychodził. W Mayo zamordowany został O'Donnel, sołtys gminy Lorda Ducanon.

— Zaproponowany przez Ministra bilль względem przytłumienia gwałtów w Irlandyi, ma obowiązywać aż do 31 grudnia 1849, a nawet aż do końca zgromadzenia terażniejszego Parlamentu.

Вчерашнія парламентскія пренія въ обѣихъ палатахъ касались еще соображенія причинъ послѣдняго торговаго перелома и закона о банкахъ 1844 года. Въ верхней палатѣ маркизъ Лансдоунъ требовалъ назначенія такого же комитета, какой предположенъ былъ канцлеромъ казначейства въ нижнемъ парламентѣ. Содержаніе сего предложенія во всемъ согласовалось съ рѣчью канцлера казначейства, то есть доказывало, что не закону о банкахъ должно приписать ать переломъ, но невѣрно соображеніямъ торговымъ спекуляціямъ, неурожаемъ и спекуляціямъ на желѣзныя дороги. Лордъ Станлей отъ имени протекціонистовъ не сопротивлялся назначенію комитета, и былъ даже одного съ министромъ мнѣнія, что не законъ о банкахъ причинилъ переломъ, но вмѣстѣ съ симъ старался убѣдить, что этотъ законъ много содѣйствовалъ оному, и что главнѣйшую причину сего должно искать въ отмене закона о хлѣбѣ и въ введеніи системы торговой свободности. Лордъ Грей опровергалъ сіе мнѣніе. Лордъ Брумъ замѣтилъ, что весь вопросъ о хлѣбныхъ законахъ долженъ быть также подвергнутъ соображенію комитета. Лордъ Ашбуръ оиъ раздѣлялъ это мнѣніе и опровергалъ увѣреніе министра, будто бы спекуляціи англійскихъ кушцовъ породили переломъ. Послѣ сихъ преній предложеніе принято было безъ балотирования и палата отерочила свое засѣданіе.

Въ нижнемъ парламентѣ происходили дальнѣйшія пренія, отероченныя 30 Нолбра на вчерашнее число; но будучи производимы второстепенными ораторами, не представляли ничего новаго и были снова отерочены. Лордъ Россель отерочилъ также свой проектъ относительно эманципаціи Евреевъ къ 16-му числу с. м., замѣтивъ, что представить также проектъ закона о мореплаваніи.

— Верхній парламентъ въ сегодняшнее засѣданіе, продолжавшееся весьма недолго, назначилъ уже комитетъ для соображенія вопроса на счетъ торговли и банка. Комитетъ сей состоитъ изъ 21 лорда, въ числѣ коихъ находится Лорды: Ашбуртъ, Брумъ, Монтигль, Станлей и Рейнонъ.

— Англійскій банкъ уменьшивъ вчерашняго числа проценты съ семи на шесть, обнаруживалъ сегодня свой еженедѣльный отчетъ, изъ коего оказывается, что наличные его капиталы усилились 515,986 фунт. стерл. и составляютъ теперь 10,532,943 фунт. стерл. Должно надѣяться, что по взносѣ ливарскихъ дивидендовъ, эта огромная сумма увеличится еще до 12 милліоновъ ф. ст.

— Изъ Америки присланы въ Лондонъ большія суммы наличными деньгами; въ томъ числѣ изъ Нью-Йорка 62,000; изъ Вашингтона 30,000 и изъ другихъ мѣстъ Соединенныхъ Штатовъ 41,000 фунт. стер.

— По официальнымъ свѣдѣніямъ, въ теченіе минувшаго мѣсяца, находилось въ обращеніи билетовъ разныхъ банковъ, англійскихъ, шотландскихъ и ирландскихъ, на сумму 37,662,000 фунт. ст., то есть 2,180,000 фунтовъ стерлинговъ болѣе противу Октября мѣсяца.

— Письма изъ Дублина сообщаютъ о банкротствѣ одного изъ первыхъ торговыхъ домовъ сего города, то есть, Г-а Гамиттона и комп. Недостатокъ ихъ простирается до 200,000 ф. ст. главный начальникъ сего дома есть одинъ изъ директоровъ ирландскаго банка.

— Съ театра войны въ Мексикѣ получены извѣстія отъ 6 Ноября. Сантана сдалъ начальство надъ войсками 16 Октября генералу Ринкону, а самъ отправился въ Тепаканъ. Подъ Пуэблою были два сраженія. Генералъ Скоттъ принялъ мѣры къ охраненію дороги въ Веракрузъ. Г. Тристъ возобновилъ мирныя предложенія, но какъ оиъ отозванъ, а принявшій на себя посредничество, англійскій посланникъ, г-нъ Банкхедъ выѣхалъ изъ Мексика, то кажется, что переговоры между воюющими сторонами не скоро будутъ приведены къ окончанію, тѣмъ болѣе, что президентъ Соединенныхъ Штатовъ, предписалъ генералу Скотту, чтобы оиъ не предлагалъ мирныхъ условій. (См. Сѣв. Амер. Соед. Штаты).

— Изъ Веракруза сообщаютъ 20 Октября, что по предписанію новаго министра иностранныхъ дѣлъ, г-на Роза, Сантана преданъ военному суду, за проигранныя сраженія, а преимущественно за уступленіе врагамъ столицы.

Wczorajsze parlamentowe rozprawy w obu Izbach dotyczyły jeszcze rozstrząszenia przyczyn ostatniego handlowego przesilenia i prawa bankowego z roku 1844. W Izbie Wyższej, Margrabia Lansdowne żądał mianowania podobnegoż Komitetu, jaki już Kanclerz skarbu w Izbie Niższej zaproponował. Motywa tego wniosku były prawie też same, jak i w mowie Kanclerza skarbu, to jest, iż nie prawu bankowemu przypisać należy przesilenie, ale przesadzonym spekulacyom handlowym, nieurodzajom i spekulacyom na koleje żelazne. Lord Stauley w imieniu Protekcyonistów nie sprzeciwiał się mianowaniu Komitetu i zgadzał się nawet z Ministrem, że nie prawo bankowe jest przyczyną przesilenia; atoli zarazem usiłował dowieść, że prawo to pogorszyło stan rzeczy, którego główniej przyczyny szukać należy w zuiesieniu praw zbożowych i zaprowadzeniu systemu wolności handlowej. Lord Grey zamknął temat. Lord Brougham zwrócił uwagę, że cała kwestya praw zbożowych musi być również poddana pod rozstrząszenie Komitetu. Lord Ashburton podzielał to zdanie, a nadto zbijał twierdzenie Ministra, jakoby przesadzone spekulacje kupców angielskich sprowadzić miały przesilenie. Po tych rozprawach wniosek bez głosowania przyjęty został i Izba się odroczyła.

W Izbie Niższej toczyły się dalsze rozprawy odroczone z d. 30 na dzień wczorajszy, ale te prowadzone przez podrzędnych mowców, nie przedstawiały nic nowego i znowu odroczone zostały. Lord Russell odłożył swój wniosek względem emancypacji Żydów do d. 16 b. m., i przyrzekł, że przełoży zaraz po świętach projekt nowego prawa o żegludce.

— Izba Wyższa na posiedzeniu dzisiejszym, które bardzo krótko trwało, mianowała już Komitet do rozstrząszenia kwestyi handlu i banku. Komitet ten składa się z 21 Parów, pomiędzy którymi są, Lordowie: Ashburton, Brougham, Monteagle, Stanley i Ripon.

— Bank angielski zniżył w dniu wczorajszym stopę procentową z siedmiu na sześć, w dniu zaś dzisiejszym ogłosił swoje sprawozdanie tygodniowe, z którego wykazuje się, że zapasy jego w monecie brzęczącej, pomnożyły się o 515,986 funt. szter.; i wynoszą obecnie 10,532,943 funt. szterlingów. Spodziewać się należy, że znaczna ta summa podniesie się jeszcze do 12 milionów, po spłacie dywidend Stycznioych.

— Do Londynu przywieziono z Ameryki znaczne zapasy gotowizny, a między innymi 62,000 funt. szter. z New-Yorku, 30,000 z Washingtonu i 41,000 z innych miejsc Stanów-Zjednoczonych.

— Według raportów złożonych rządowi, w zeszłym miesiącu, znajdowało się w obiegu papierów rozmaitych banków, tak Angielskich, jako też Szkoekich i Irlandzkich na 37,662,000 funt. szter.; zatem o 2,180,000 funtów więcej niż w miesiącu październiku.

— Listy z Dublina donoszą o bankructwie jednego z pierwszych domów handlowych tego miasta, to jest P. Hamilton i spółki. Passiva wynoszą 200,000 funt. szter. Głównym naczelnikiem tego domu jest jeden z Dyrektorów banku Irlandzkiego.

— Mamy wiadomości z widowni wojny w Meksyku, dochodzące do 16 go listopada. Santana złożył dowództwo wojska 16 go października, w ręce Generała Rincon, a sam udał się do Tepacan. Pod Puebla miano stoczyć dwie bitwy. Generał Scott przedsięwziął środki zabezpieczenia gościńca, prowadzącego do Vera-Cruz. P. Trist ponowił propozycje pokoju, ale że został odwołany, a Poseł Angielski, P. Bankhead, który przyjął na siebie pośrednictwo, wyjechał z Meksyku, zdaje się, że układy między wojującymi stronami nie tak prędko przyjdą do skutku, tѣm więcej, że Prezydent Stanów-Zjednoczonych polecił Generałowi Scott, aby ze swojej strony nie proponował żadnych warunków pokoju. (Ob. STANY-ZJEDNOCZONE).

— Z Vera-Cruz donoszą pod d. 20 października, że depesza nowego Ministra spraw zagranicznych, P. Rosa, oddała Santa-Annę pod sąd wojenny, za przegranie bitew, a szczególniej za poddanie nieprzyjaciółom stolicy.

— В журналъ *Express* сообщаютъ; Эдинбургскій профессоръ Симпсонъ, открылъ въ *трихлоридѣ* новаго дѣятеля, производящаго совершенною безчувственностью скорѣе эфиръ, и не оставляющаго дурнаго запаха въ платѣ. Для сего не нужно ни прибора къ вдыханію, ни другаго какого-либо орудія. Достаточно налить нѣсколько капель на платокъ, приблизить его къ обонянію, и желаемое состояніе тѣла послѣдуетъ чрезъ нѣсколько секундъ.

ШВЕЙЦАРІЯ.

Междоусобная война въ Швейцаріи, кажется, кончилась: 28 го и 29 го Ноября сдались правительства двухъ послѣднихъ кантоновъ Зондербунда, Ури и Валлиса. Капитуляція Валлиса была заключена, безъ полномочія, въ Эглѣ, начальникомъ первой дивизіи, Рилліе, съ Гг. Гаври Дюкре, Торренте и Антуаномъ Луи. Г. Рилліе, въ письмѣ своемъ къ президенту Сейма, проситъ объ утвержденіи капитуляціи и о снисхожденіи къ кантону, который сильно пострадалъ и совершенно истребленъ. Капитуляція Валлиса отличается отъ капитуляціи прочихъ кантоновъ только тѣмъ, что не болѣе 8,000-мъ человекъ войскъ Сейма дозволено вступить въ кантонъ для его занятія, за исключеніемъ того случая, если противъ сихъ войскъ будутъ открыты непріязненные дѣйствія.

— Въ засѣданіи Сейма, 2-го Декабря, рѣшено: 1) чтобы Кантоны Зондербунда уплатили всѣ военныя издержки, и вознаградили за разграбленіе имущества, причиненное Зондербундомъ; 2) 20 Декабря долженъ быть выплаченъ миллионъ; 3) до всей уплаты, Кантоны Зондербунда будутъ заняты союзными войсками; 4) относительно Пешателя, и пр., будутъ приняты дальнѣйшія рѣшенія. Въ тотъ же день, Сеймъ утвердилъ отвѣтъ на ноту Прускаго посланника, въ коемъ Сеймъ отвергаетъ вмѣшательство Короля Прускаго въ дѣла Союза, и устраниваетъ предложеніе посредничества. Въ радикальныхъ газетахъ предвѣщаютъ *необходимыя*, для водворенія мира въ Швейцаріи, чтобы въ кантонахъ Зондербунда *на время была прекращена* независимая верховная власть, принадлежащая каждому кантону Швейцарскаго союза. 2-го Декабря, временное Луцерское правительство издало повелѣніе Декабря, изгнаніи Іезуитовъ.

ИТАЛІЯ.

Римъ, 20 Ноября.

Въ *Diario di Roma* подробно описывается открытіе засѣданій государственнаго совѣщательнаго собранія (*Consulta di Stato*), происходившее 15-го н. м. Заимствуемъ изъ этого описанія слѣдующія мѣста:

„Когда Папа сѣлъ на тронъ, президентъ (кардиналонелли), отъ имени всѣхъ членовъ собранія, представилъ Его Святѣйшеству, въ краткихъ, но приличныхъ выраженіяхъ, увѣреніе въ ихъ преданности, въ признательности за довѣріе, имъ оказанное, и въ готовности ихъ всѣми силами оправдать это довѣріе государя. Въ отвѣтъ кардиналу Пий IX-й произнесъ длинную рѣчь, существенное содержаніе которой можетъ быть выражено такимъ образомъ:

„Благодарю васъ за ваши добрыя намѣренія, которыя дорого цѣню, имѣя въ виду общую пользу. Для этой-то пользы, съ самой первой минуты востановленія моего на папскій престолъ, я дѣлалъ все, что могъ, и, съ помощію Божіею, еще готовъ все сдѣлать для будущаго, ни въ чемъ не ограничивая, однакожь, верховной первосвященнической власти (*senz' i menomar mai neppure di un apice la sovranità del pontificato*), потому что я долженъ передать своимъ преемникамъ этотъ священныи залогъ въ томъ цѣломъ и не прикосновенномъ видѣ, въ какомъ онъ полученъ мною отъ моихъ предшественниковъ. Три миллиона моихъ подданныхъ и вся Европа свидѣтели мнѣ въ томъ, что я до-сихъ-поръ сдѣлалъ, чтобы сблизиться съ подданными, чтобы привязать ихъ къ себѣ, изучити и удовлетворить ихъ потребности. Преимущественно зъ тѣмъ, чтобы лучше изучити эти потребности, удовлетворительнѣе выполнить требованія общества, составилъ я изъ васъ постоянное совѣщательное собраніе; вы собраны, чтобы подавать мнѣ, въ случаѣ нужды, совѣты, помогать мнѣ въ осуществленіи моихъ намѣреній, въ которыхъ я стану отдавать отчетъ своей совѣсти, и обсуживать ихъ съ моими министрами и съ св. кол-

— В *dzienniku Express* czytamy: Professor Simpson w Edyburgu, odkrył właśnie w *trychlorydzie* Formyla nowego działacza, który sprawuje zupełną nieczułość ciała, w sposób szybszy niż eter, i nie pozostawiając żadnego złego zapachu w ustach. Nie potrzeba do tego ani aparatu do wdychania, ani żadnego tego rodzaju narzędzia. Dostyc naleć kilka kropel na chustkę, przyłożyć ją do nosa, a żądany stan ciała w kilka sekund następuje.

SZWAJCARYA.

Wojna domowa w Szwajcaryi, jest już, jak się zdaje, skończona; d. 28 i 29 listopada poddały się rządy dwóch ostatnich Kantonów Oddzielnej Ligi: Uri i Wallis. Kapitulacya ostatniego została zawartą bez pełnomocnictwa, w Eggle, przez naczelnika pierwszej dywizyi, Rillet, z PP. Henri Ducrai, Torrente i Antoinem Louis. P. Rillet, w liście swoim do Prezydenta Sejmowi, prosi o zatwierdzenie rzeczonej kapitulacyi i o powołanie dla Kantonu, który mocno ucierpiał i zupełnie jest wyniszczonej. Kapitulacya Kantonu Wallisa tém tylko różni się od kapitulacyi innych Kantonów, że nie więcej jak 8,000 Sejmowego wojska ma wkroczyć do jego granic, wyjąwszy chyba przypadek, gdyby przeciwko temu wojsku przedsięwzięte zostały kroki nieprzyjacielskie.

— Na posiedzeniu Sejmowi, d. 2 grudnia, postanowiono: 1) aby Kantony Oddzielnej Ligi zapłaciły wszystkie koszta wojenne i nagrodziły za łupież własności, spowodowaną przez Oddzielną Ligę; 2) d. 20 grudnia powinien być wypłacony milion franków; 3) do czasu wypłaty reszty, (4 mil. fr.), Kantony Oddzielnej Ligi będą zajęte przez wojska Związku; 4) co się tyczy Neuchatelu i t. d., Sejm ma przedsięwziąć osobne środki. — Tegoż dnia, Sejm zatwierdził odpowiedź na notę Posła Pruskiego, w której odrzuca stanowczo wdanie się Króla Pruskiego w sprawę Związku i uchyla propozycyę pośrednictwa. — W gazetach radykalnych podają *z rzecz niezbędną*, aby dla przywrócenia pokoju w Szwajcaryi, w Kantonach Oddzielnej Ligi zawieszona była na czas pewny niepodległa najwyższa władza, służąca dotąd, na mocy Federacyjnego Paktu, każdemu Kantonowi Związku Szwajcarskiego. — Dnia 2 grudnia, tymczasowy rząd Lucerny ogłosił rozkaz wydalenia z Kantonu Jezuitów.

WŁOCHY.

Rzym, 20 listopada.

W dzisiejszym *Diario di Roma* opisane jest szczegółowie otwarcie posiedzeń nowej Rady Stanu (*Consulta di Stato*), które się odbyło d. 15 listopada. Przytaczamy z tego opisu następujące mjrjsca:

„Skoro Papież zasiadł na tronie, Prezes (Kard. Antonelli), w imieniu wszystkich członków zgromadzenia, złożył Jego Świątobliwości, w krótkich, ale pełnych wyrazach, zapewnienie o ich poświęceniu, wdzięczności za położoną w nich ufności, tudzież o gotowości odpowiedzialności godnie wszelkimi siłami temu zaufaniu Monarchy. Odpowiadając na to Pius IX miał drugą mowę z pamięci, której treść może być wyrażoną w następujących słowach:

„Dziękuję wam za wasze dobre chęci; cenię je drogo i polegam na nich pod względem ogólnego dobra. Dla tego to właśnie dobra, od pierwszej chwili wstąpienia mego na tron Papieżki, czyniłem wszystko co mogłem, i przy pomocy Bożkiej, gotów jestem czynić na przyszłość, nie uszczuplając jednakże ani na jedną jotę najwyższej władzy Papieżkiej, (*Senzu menomar mai neppure di un apice la Sovranità del Pontificato*), powinieniem albowiem zostawić moim następcom ten święty zakład, w tym całym i nietykalnym kształcie, w jakim go od moich poprzedników przyjąłem. Trzy miliony moich poddanych i cała Europa, są mi świadkami w tém, com już dotąd uczyniłem, aby się zbliżyć ku moim poddanym, aby ich do siebie przywiązać, i aby ich potrzeby poznać i zaspokoić. W celu to właśnie głębszego zbadania tych potrzeb, w celu lepszego zadość-uczynienia żądaniom spoteczności, utworzyłem z was stałe doradcze zgromadzenie; zebrałem was około siebie, abyscie mię, w razie potrzeby, wspierali waszemi radami, dopomagali mi w wykonaniu moich zamiarów, z których mam zdawać rachunek mojemu sumieniu i roztrząsać je wraz z moimi Ministrami i w gronie św. Kollegium... Ale się srodze omyli każdy, kto zerhee obowiązkom naszym inne jakie naznaczać granice; srodze

легіумомъ. Тотъ жестоко ошибется, кто захочетъ видѣть въ нашихъ обязанностяхъ нечто другое; тотъ жестоко ошибется, кто увидитъ въ учрежденномъ мною совѣщательномъ собраніи осуществленіе своихъ собственныхъ утопій и зародышъ порядка вещей, несоответствующаго съ верховною первосвященническимъ властію.

Пій IX-й, произнеся послѣднія слова съ нѣкоторымъ неудовольствіемъ и жаромъ, на минуту остановился; потомъ, уступая вліянію врожденной ему кротости и доброты, (*dolcezza*) продолжалъ:

„Это неудовольствіе и эти слова не относятся ни къ одному изъ васъ, потому что ваши качества, чувства, добросовѣстность вашихъ намѣреній извѣстны мнѣ съ самой минуты избранія васъ въ члены совѣщательнаго собранія. Эти слова не относятся также почти ни къ кому изъ моихъ подданныхъ, въ вѣрности и послушаніи которыхъ я увѣренъ: знаю, что сердца моихъ подданныхъ соединяются съ моимъ сердцемъ въ любви къ порядку и согласію. Но, къ несчастію, есть люди (въ маломъ числѣ, правда, но все-таки есть), которые, такъ какъ имъ нечего терять, любятъ безпорядокъ и возмущеніе и употребляютъ во зло самую уступку. Къ такимъ-то людямъ относятся слова мои: пусть они хорошенько поймутъ ихъ значеніе. Въ содѣйствіи господъ депутатовъ я вижу только твердую опору со стороны лицъ, которыхъ, отстраняя отъ себя всѣ частныя выгоды, стану помогать мнѣ совѣтами и трудиться со мною для общей пользы лицъ, которыхъ не останавливаютъ никакія вышнія безпокойныхъ и безразсудныхъ людей. (*Per vane curae di gente disennite et inquiete*). Вы, своей мудростью, поможете мнѣ найти то, что всего полезнѣе для безопасности трона и истиннаго счастья моихъ подданныхъ.“

По окончаніи словъ сихъ Его Святѣйшествомъ, депутаты поочередно приступили къ поцѣлованію ноги, послѣ чего Папа вставъ съ престола и благословивъ ихъ, сказалъ, чтобы во имя Божіе приступили къ началу тяжкаго своего труда, который при Божіей помощи и при отеческомъ желаніи его сердца, сдѣлается обильнымъ хорошими плодами.

— Кардиналъ Ферретти не только постоянно говорить о своей отставкѣ, но также утверждаетъ, что соединеніе статс-секретаріатовъ внутреннихъ и духовныхъ дѣлъ не устоитъ долго, и потому при первой министерской перемѣнѣ послѣдуетъ раздѣленіе дѣлъ. Здѣсь усердно также занимаются преобразованиемъ министерскаго совѣта.

Изъ Неаполя сообщаютъ, что неаполитанскій Король приказалъ маркизу Пиетракателла составить проектъ разныхъ преобразованій по внутреннему управленію. Маркизь сей производилъ уже по сему предмету совѣщанія съ посланниками сардинскимъ, тосканскимъ, англійскимъ и панскимъ цунциемъ. Его Высочество наследникъ престола, имѣетъ быть назначенъ сардинскимъ Вице-Королемъ. Неаполь имѣетъ присоединиться къ италянскому таможенному союзу.

— Отношенію таможеннаго союза состоялось постановленіе по которому, всѣ входящія въ составъ онаго страны должны ввести у себя одинаковую монету, мѣру и вѣсъ.

Генуя, 20 Ноября.

На дняхъ посланникъ В. герцога Тосканскаго представленъ былъ на аудіенціи сардинскому Королю. Онъ имѣетъ предисловіе просить у Короля посредничества по дѣлу о занятіи фивизціанскаго округа.

— Сардинскій Король дозволилъ В. герцогу Тосканскому, чтобы войска, долженствующія занять Понтремоли, прошли сардинское королевство; они произведутъ высадку въ заливъ Спецціа, и оттуда отправятся въ Понтремоли.

— Король на дняхъ принималъ депутацію отъ острова Сардинія, просившую, чтобы островъ сей поставленъ былъ въ непосредственную зависимость отъ Турину, вмѣсто того чтобы быть подчиненнымъ Вице-Королю.

— Замѣшій губернаторъ, маркизь Паобечи, имѣетъ быть удаленъ отъ должности. Онъ — моденскій уроженецъ.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 9 Нолбря.

Вашингтонскій кабинетъ положилъ войти въ переговоры съ панскою столицей.

сіе ten omyli, kto w ustanowioném przezemnie zgromadzeniu doradczém, upatrywać zechce ziszczenie własnych utopii swoich, lub zarodek porządku rzeczy, nie zgodnego z najwyższą władzą Stolicy Apostolskiej.“

„Pius IX, wymówiwszy ostatnie te słowa z pewnym rodzajem żywości i z zapalem, zatrzymał się na chwilę; poczem, ustępując wpływowi wrodzonej sobie dobroci i słodyczy (*dolcezza*), tak mówił dalej:

„To poruszenie moje i te słowa nie ściągają się do żadnego z was; gdyż wasze chrześcijańskie i obywatelskie przyniosły i uczucia, prawosć waszych zamiarów i chęci, są mi wiadome od najpierwszej chwili, gdy was na członków Rady Stanu powołał. Te słowa także nie ściągają się do żadnego prawie z moich poddanych, o których wierności i posłuszeństwie najmocniej przekonany jestem; których serca, wiem, że się jednoczą z mojem w zamiłowaniu porządku i zgody. Lecz na nieszczęście są ludzie; (w małej zaprawdę liczbie, ale jednakże są tacy), którzy (w małej zaprawdę liczbie, ale jednakże są tacy), którzy przeto, że sami nie do stracenia nie mają, radziły szerzyć nieład i zaburzenie, i nadużywać na złe powolności rządu. Do tych to ludzi ściągają się moje słowa: oici to niechaj dobrze pojmą ich znaczenie. We współdziałaniu waszem, Panowie Deputowani, widzę tylko mocną podporę ze strony ludzi, którzy odrzucając na stronę wszelkie osobiste widoki, będą oii pomagali swojemi radami i pracowali wraz ze mną dla ogólnego pożytku; ludzi, którzy przez żadne płocze paplanie bezrozmyslnych i niespokojnych zapaleńców, (*per vane curae di gente disennite et inquiete*), nie dadzą się powstrzymać od dopomagania mi w tém wszystkim, co może posłużyć do ustalenia bezpieczeństwa tronu i prawdziwego dobra wszystkich moich poddanych.“

— Po domówieniu tych słów przez Ojca św., Deputowani przystępowali koleją do ucałowania nogi, poczem Jego Świątobliwość podniósł się z tronu, i udzieliwszy im Apostolskie błogosławieństwo, wezwał ich, iżby w Imie Boże przystąpili do rozpoczęcia trudnej swęj pracy, która, za łaską Bożą, według ojcowskich życzeń jego serca, ma nadzieję, iż stanie się obfitą w dobre owoce.“

— Kardynał Ferretti nie tylko mówi ciągle o swém wystąpieniu z gabinetu, ale utrzymuje nadto, iż połączenie Sekretaryatów Stanu spraw wewnętrznych i zagranicznych nie może się utrzymać nadal, i dla tego przy pierwszém zmianie ministerjalnej nastąpi zapewne rozdział interesów. Pracują także gorliwie nad reformą Rady Ministrów.

— Donoszą z Neapolu, że Król Neapolitański polecił Margrabiemu Pietracatella ułożyć projekt do różnych zmian w administracyi. Margrabia ten miał już z tego powodu narady z Posłami Sardyńskim, Toskańskim, Angielskim i Nuncyuszem Apostolskim. Króliewicz Następca tronu ma zostać Wice-Królem Sycylii. Neapol ma się przyłączyć do włoskiego Związku celnego.

— Pod względem włoskiego Związku celnego, postanowiono, że wszystkie należące do niego kraje przyjmą winny jednostajną monetę, miarę i wagę.

Genua, 20 listopada.

W tych dniach Poseł W. Xięcia Toskańskiego przedstawiony był Królowi Sardyńskiemu. Ma on polecenie upraszać Króla o pośrednictwo w sprawie zajęcia okręgu Fivizzano.

— Król Sardyński pozwolił W. Xięciu Toskańskiemu, aby wojska, mające zająć Pontremoli, przeszły przez kraj Sardyński. Mają one wylądować w zatoce Spezzia i ztamtąd udać się do Pontremoli.

— Król przyjmował w tych dniach deputacyą z wyspy Sardynii, żądającą, aby ta wyspa postawiona była w bezpośredniej zależności od Turynu, zamiast być podwładną, jak dotąd, osobnemu Wice-Królowi.

— Gubernator tutejszy, Margrabia Paolucci ma być z urzędu złożony. Jest on rodem z Modeny.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNÉJ.

Nowy-York, 9 listopada.

Gabinet Washingtonski postawił zawiązać układy ze Stolicą Papieżką.

— Съ театра военныхъ дѣйствій получены здѣсь новыя извѣстия отъ 7-го Октября. Въ Мексиканской столицѣ господствовало совершенное спокойствіе, и Американцы снова овладѣли городомъ. Сантана, избранный президентомъ, 25 Сентября, въ чело 8,000 чел. напалъ на городъ Пуэблу, занятый Американцами, подъ командою полковника Чильдса, запершагося въ цитадели, но послѣ пятидневнаго бомбардированія, вынужденъ былъ снять осаду безъ всякаго успѣха. 1-го Октября, мексиканскія войска, состоящая изъ 2,000 чел. съ тремя орудіями, подъ начальствомъ Сантаны, двинулись противъ генерала Лане, шедшаго на подкрѣпленіе Американцевъ изъ Перото; но прибывъ въ Тенейагуалеку, весь этотъ отрядъ, вмѣстѣ съ офицерами, внезапно возсталъ противъ своего вождя, объявляя, что онъ виновникъ всего дурнаго въ Мексикѣ и причина всѣхъ неудачъ арміи и бѣдствій страны. Оставленный такимъ образомъ солдатами, Сантана съ незначительнымъ конвоемъ, состоящимъ изъ 130 гусаръ, оставшихся ему вѣрными, отправился въ Оаяку, съ намѣреніемъ, какъ говорятъ, собрать новую армію. (См. Англія).

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Лимы, отъ 11 Сентября, всѣ споры между правительствами Перу и Боливіи уже улажены, и это произвело благотворное вліяніе на торговлю той части южной Америки, которая вскорѣ имѣла сдѣлаться зрѣлищемъ губительной войны.

— Сіамскіе близнецы, Ханъ и Энгъ, которые за 15 лѣтъ предъ симъ были показываемы въ Европѣ, живутъ еще въ Соединенныхъ Штатахъ южной Каролины въ Монтъ-Айри. Оба они женились и имѣютъ многочисленное потомство. Они занимаются земледѣліемъ, ведутъ жизнь умѣренную и бережливую, любятъ охоту и вообще счастливы. Ихъ жены анабаптистскаго вѣроисповѣданія; съ ними постоянно ходятъ они въ церковь. Въ отношеніи политическихъ мнѣній, близнецы принадлежатъ къ вигамъ и усердно участвуютъ въ выборахъ.

О ВЪ Я В Л Е Н І Е.

Отъ Редакціи Виленскаго Вѣстника.

Официальная Газета „Виленскій Вѣстникъ“ и въ слѣдующемъ 1848-мъ году будетъ издаваема, при Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнею Редакціею, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Подписывающіеся благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Всѣ письма, относящіеся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лица, а прямо въ Редакцію Виленскаго Вѣстника.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Конторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленскаго Дворянскаго Института, на Доминиканской улицѣ. — Въ другихъ же городахъ — во всѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Конторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна.

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 11 руб. сер.
Безъ пересылки 9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ . . . 5 руб. 50 коп. сер.
Безъ пересылки 4 — 50 — —
На четверть года можно выписывать, только безъ пересылки 2 — 25 — —

— Z widowni wojny nadeszły tu nowe wiadomości z d. 7 października. W stolicy Meksyku zupełna panowała spokojność i Amerykanie są znowu Panami miasta. Santa Anna, obrany znowu Prezydentem, uderzył 25 września, w 8,000 ludzi na miasta Pueblę, zajęta przez Amerykanów pod dowództwem Półkownika *Chilusa*, który się zamknął w cytadelli, ale po pięcio-dniowym bombardowaniu, nie sprawiwszy, od oblężenia odstąpić musiał. Dnia 1 października, wojsko Meksykańskie, wynoszące 2,000 ludzi, z trzema działami, pod dowództwem Santany, ruszyło przeciw Jeneralowi *Lane*, który prowadził Amerykanom posiłki z Perote; ale przybywszy do Tepejahualtec, cały ten oddział, wraz z oficerami, powstał nagle przeciw swojemu wodzowi, obwiniającego, że jest sprawcą wszystkiego złego w Meksyku, przyczyną wszystkich klęsk wojska i kraju. Opuszczony tym sposobem przez żołnierzy, Santana, z małą tylko eskortą 130 huzarów, którzy mu pozostali wiernymi, udał się do Oajaca, w zamiarze, jak powiadają, zebrać nową armii. (Ob. ANGLIA).

— Podług wiadomości otrzymanych z Lima, pod d. 11 września, wszelkie spory między rządami Peru i Boliwii, zostały załatwione, co wywarło zjawienny wpływ na handel tej części Ameryki Południowej, która wkrótce miała się stać widownią niszczącej wojny.

— Zrosnięte bliźnięta Siamskie, Chan i Eug, które przed 15 laty pokazywane były w Europie, żyją jeszcze w Stanach Zjednoczonych, w Mount-Ajry, w półn. Karolinie. Obadwaj się ożenili i mają liczne potomstwo. Trudnią się gospodarstwem rolnem, żyją umiarkowanie i oszczędnie, lubią polowanie i w ogólności zdają się być szczęśliwi. Żony ich są baptystkami, z któremi regularnie chodzą do kościoła. Pod względem zdania politycznego są Wigami, i gorliwymi uczestnikami wyborów.

О В В І Е Ш Ч Е Н І Е

REDAKCYI KURYERA WILEŃSKIEGO.

Gazeta Urzędowa *Kuryer Wileński*, wychodzić będzie i nadal w następującym 1848 roku, przy Wileńskim Dworzańskim Instytucie, pod tą samą co dotąd redakcją, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrzym.

Szanowni Prenumeratorowie, proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość egzemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interessach redakcyjnych, adresowane być mają nie do osób, ale wprost: Do Redakcyi *Kuryera Wileńskiego*.

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Redakcyi *Kuryera Wileńskiego*, znajdującą się na Dominikańskiej ulicy, w murach Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, i w Expedycyi Gazetnej przy Gubernialnym Kantorzce Pocztowym. W innych miastach: na wszystkich Pocztaństwach, Kantorach i Expedycyach Pocztowych.

CENA PRENUMERATY:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 11.
Bez poczty — — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 5 k. 50.
Bez poczty — — 4 — 50.
Kwartalowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą — — 2 — 25.